

M Ä Ä R U S

Tallinn

Rohetehnoloogia ettevõtluse arendamise programmide ja üldhariduskoolide õpilaste teadlikkuse suurendamise projektide toetamise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 161 lõike 3 alusel.

1. peatükk **Üldsätted**

§ 1. Reguleerimisala ja toetuse andmise eesmärk

(1) Määrusega kehtestatakse riigi eelarvestrateegia kohaselt Keskkonnaministeeriumi vastutuses olevate õhusõiduki käitajate lubatud heitkoguste ühikute enampakkumisest saadud tulu kasutamise tingimused ja kord meetme eesmärgi saavutamiseks.

(2) Meetme eesmärk on aidata kaasa liikumisele kliimaneutraalse majanduse suunas, edendades rohetehnoloogiaettevõtlust ja kasvatades üldhariduskoolide õpilaste teadlikkust. Meetme eesmärgi saavutamiseks antakse rohetehnoloogiaettevõtete arendamise programmide (edaspidi *arenguprogramm*) ja õpilaste teadlikkuse kasvatamise projektide elluviimiseks toetust.

§ 2. Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) arenguprogramm on ettevõtte või tehnoloogia arengufaasile komplekselt välja töötatud tegevuste kogum, mis aitab kaasa ettevõtte liikumisel ühest elutsükli või tehnoloogia arengufaasist järgmise;
- 2) häkaton on tarkvaraarenduse intensiivüritus, mille käigus töötatakse piiratud aja jooksul välja uue funktsionaalsusega kasutusvalmis tarkvara;
- 3) ideekonkurss on uute rohetehnoloogiliste ideede võistlus mingi kindla probleemi lahendamiseks;
- 4) kliimaneutraalne on olukord, kus inimtekkeliste kasvuhoonegaaside bilanss on võrdne nulliga;
- 5) rohetehnoloogia on säästev ja keskkonnahoidlik tehnoloogia, mis vähendab kogu elutsükli ulatuses inimtegevuse mõju keskkonnale;
- 6) teadlikkuse suurendamise projekt on üldhariduskoolide õpilastele suunatud teoreetilise ja praktilise suunitlusega tegevus või tegevuste kogum, millega tutvustatakse õpilastele rohetehnoloogia valdkonda ning mille tulemusel suureneb õpilaste keskkonnateadlikkus;

7) tehnoloogia arengufaasid on valmidustasemete kontseptsioon, mis võimaldab hinnata arendatava tehnoloogia küpsust ja seda, kui kaugel on tehnoloogia turuvalmidusest.

§ 3. Meetme elluviijad

(1) Meetme viib ellu Keskkonnaministeerium (edaspidi *ministeerium*).

(2) Toetuse taotlusi menetleb, taotluse rahuldamise otsustab, teeb toetatavatele projektidele väljamakseid ja teeb projektide üle järelevalvet Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi *KIK*).

§ 4. Vaide esitamine

KIKi toimingut või otsust peale kaebamiseks tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist läbida vaidemenetlus, esitades vaide KIKile. KIK vaatab vaide läbi haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

2. peatükk

Toetuse andmise alused ja taotlusvooru väljakuulutamine

§ 5. Toetatavad tegevused

(1) Meetmest toetatavad tegevused on järgmised:

1) rohetehnoloogia ettevõtluse arendamise programmide elluviimine, sealhulgas häkatonide ja ideekonkursside korraldamine, arenguprogrammide elluviimine ja mentorlus või olemasolevatele häkatonidele, konkurssidele ja arenguprogrammidele rohetehnoloogia suuna lisamine;

2) üldhariduskoolide õpilastele suunatud projektid, mis suurendavad teadlikkust rohetehnoloogiast.

§ 6. Taotlusvooru väljakuulutamine

(1) KIK kuulutab taotlusvooru välja taotluskutse avaldamisega vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel pärast seda, kui keskkonnaminister on taotlusvooru eelarve kinnitanud.

(2) Taotlusvoor kuulutatakse välja vähemalt kaks kuud enne taotluse esitamise tähtpäeva.

§ 7. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik, mille kestel projekti tegevused algavad ja lõpevad ning projekti elluviimiseks vajalikud kulud tekivad ja makstakse.

(2) Projekti abikõlblikkuse perioodi algus ei või olla varasem kui taotluse rahuldamise otsuse kuupäev ning lõpp ei või olla hilisem kui 18 kuud taotluse rahuldamise otsusest.

(3) KIK võib toetuse saaja põhjendatud taotluse alusel pikendada §-s 26 ette nähtud korras projekti abikõlblikkuse perioodi, kui projekti elluviimisel on ilmnenu toetuse saajast sõltumatud ja taotluse esitamisel ettenägematud asjaolud.

§ 8. Taotlusvooru eelarve kinnitamine ning toetuse ja omafinantseeringu tingimused ja piirmäärad

(1) Taotlusvooru eelarve suuruse §-s 5 nimetatud tegevuste lõikes, vähima ja suurima võimaliku toetussumma projekti kohta, § 5 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuste prioriteetsed valdkonnad ning KIKi halduskulude suuruse kinnitab keskkonnaminister käskkirjaga.

(2) Keskkonnaminister võib käskkirjaga täpsustada avatud taotlusvoorus toetatavaid valdkondi, § 5 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse korral ettevõtte ja/või rohetehnoloogia arengufaase, abikõlblikke kulusid, nõudeid taotlejale, toetuse määra ja toetuse suuruse piirmäärasid.

(3) Toetus koos omafinantseeringuga peab katma projekti abikõlblikud kulud.

(4) Abikõlblike kulude tegemisel kasutatakse toetust ja omafinantseeringut proportsionaalselt.

(5) Toetuse suurim määr on § 5 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevusteks 90% ja punktis 2 nimetatud tegevusteks 95% abikõlblikest kuludest.

(6) Omafinantseering peab moodustama § 5 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuste korral vähemalt 10% ja punktis 2 nimetatud tegevuste korral vähemalt 5% abikõlblike kulude kogumaksumusest.

§ 9. Riigiabi reeglite kohaldamine

(1) Kui projektile antav toetus on vähese tähtsusega abi konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 mõistes, kohaldatakse tingimusi, mis on sätestatud Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), ja konkurentsiseaduse §-s 33.

(2) Vähese tähtsusega abi korral ei tohi toetuse suurus koos taotluse esitamise majandusaasta ja sellele vahetult eelnenud kahe majandusaasta jooksul taotlejale muudest vahenditest antud vähese tähtsusega abiga ületada 200 000 eurot.

(3) Vähese tähtsusega abi ei anta Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel.

(4) Vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel seotud Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 2 lõike 2 kohaselt.

(5) Toetuse andmisel võetakse arvesse Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artiklis 5 sätestatud eesmärkideks antava vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid.

§ 10. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

(1) Abikõlblik kulu käesoleva määruse tähenduses vastab järgmistele tingimustele:

1) kulu on tekkinud ja makstud abikõlblikkuse perioodil ning on vajalik taotluses nimetatud tegevuseks ja kooskõlas käesoleva määruse nõuetega;

2) kulu on projektiga otseselt seotud, läbipaistev, põhjendatud, mõistlik, proportsionaalne, üksikasjalikult kirjeldatud ning vältimatu projekti elluviimiseks;

3) kulu vastab projekti eelarvele;

4) kulu on tõendatud käesoleva määruse nõuetele vastava kuludokumentidega ja selle on tasunud toetuse saaja;

5) kulud kajastuvad toetuse saaja raamatupidamisdokumentides, on muudest kuludest eristatavad ja kontrollitavad ning vastavad raamatupidamise seadusele.

(2) Abikõlblikud kulud on:

1) projektijuhtimise kulu või projektijuhi töötasu kuni 20% abikõlblikest kuludest;

2) projekti heaks töölepingu alusel töötavate töötajate või avaliku sektori teenistujate (edaspidi *töötaja*) töötasu;

- 3) projekti eesmärgi saavutamiseks kaasatud eksperdile makstav töötasu;
- 4) projekti elluviimise ajal lähetuses viibimise päevaraha tulumaksuseadusega kehtestatud maksustamisele mittekuuluva piirmäära ulatuses;
- 5) projektiga seotud lähetuskulud, sealhulgas majutuskulu kuni 128 euro ulatuses ööpäevas;
- 6) projektiga seotud sõidukulu ühissõiduki pileti või taksoarve alusel, kütusekulu tõendava dokumendi ja kalkulatsiooni esitamisel või kooskõlas asutuses kehtestatud isikliku sõiduvahendi kasutamise tingimuste ja hüvitisega tulumaksuseadusega kehtestatud maksustamisele mittekuuluva piirmäära ulatuses;
- 7) põhjendatud juhul võib KIK abikõlblikuks lugeda punktides 4–6 nimetatud piirmäära ületavad kulud;
- 8) projekti eesmärgi saavutamise otseselt seotud asjade hankimise, teenuste ja tööde tegemise ja tellimise kulud;
- 9) projektiga seotud ürituste, sealhulgas häkatonide, konkursside, seminaride ja koolituste korraldamise kulud, sealhulgas projektiga seotud auhinnafond ja erisoodustusega kaasnev tulumaks ja sotsiaalmaks;
- 10) projektiga seotud trükiste ja digitaalsete materjalide väljaandmise kulud;
- 11) projektiga seotud teavitustegevuse kulud;
- 12) riiklikud maksud ja lõivud, mida Eesti või välisriik ei tagasta (sealhulgas käibemaks);
- 13) muud projekti elluviimiseks vajalikud otsesed kulud.

(3) Käibemaks on abikõlblik kulu juhul, kui on võimalik tõendada, et toetuse saaja on lõpptarbija, kellele käibemaksu reguleerivate õigusaktide kohaselt ei ole projekti käigus tasutud käibemaksust õigust maha arvata sisendkäibemaksu või käibemaksu tagasi taotlema ning kellele käibemaksu ei hüvitata ka muul moel.

(4) Lõike 2 punktides 2 ja 3 nimetatud töötaja ja eksperdi töötasu abikõlbliku kulu suuruse määramiseks peab töötaja ja eksperdi ülesannete täitmiseks sõlmitav leping või ametijuhend sisaldama vähemalt töötaja ja eksperdi projektiga seotud tööülesannete loetelu, oodatavaid tulemusi, töömahtu ja makstava töötasu suurust. Tehtud töö tõendamiseks esitavad töötaja ja ekspert kokkuvõtte tehtud töödest või üleandmis-vastuvõtmisakti, mis sisaldab tehtud tööde ja saavutatud tulemuste ülevaadet.

(5) Mitteabikõlblikud kulud on:

- 1) toetuse saaja juhtimisega seotud personalikulu;
- 2) toetuse saaja üldkulud;
- 3) tulumaksuseadusega kehtestatud maksuvaba piirmäära ületav lähetuse päevaraha ja isikliku sõiduvahendi kasutamise kulu, samuti määrusega ette nähtud majutuskulu ületav kulu, välja arvatud juhul, kui see on vältimatu projekti elluviimiseks;
- 4) kulu, mis on seotud töötajale lisaks tema töötasule makstava tasuga;
- 5) tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikute vahel sõlmitud tehinguga kaasnev kulu, välja arvatud juhul, kui see on vältimatu projekti elluviimiseks ja kooskõlas riigihangete seadusega;
- 6) esinduskulu ja tehtud kingituse kulu;
- 7) trahv, viivis, kahjuhüvitis ja rahaline karistus ning kohtukulu;
- 8) kulu, mis on juba varem hüvitatud või on teada selle hüvitamine muudest allikatest, sealhulgas riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest;
- 9) sularahamaksed;
- 10) muu toetatavate tegevustega sidumata ning projekti elluviimise seisukohast põhjendamatu kulu.

3. peatükk

Taotluse esitamine ning taotlejale ja taotlusele esitatavad nõuded

§ 11. Taotluse esitamine ja taotleja kohustused

(1) Taotlus esitatakse KIKile hiljemalt taotluse esitamise tähtpäevaks E-toetuse keskkonna vahendusel taotleja esindusõigusliku isiku digitaalse allkirjaga ja sellele lisatakse § 13 lõikes 2 nõutud dokumendid. Taotluse esitamisel lähtutakse registri andmeväljadest.

(2) Taotlusega ja toetuse kasutamisega seotud teabe ning dokumentide esitamine toimub E-toetuse keskkonna kaudu. E-toetuse keskkonna vahendusel edastatud dokumendid loetakse kättetoimetatuks.

(3) Taotlusvooru hilinenult esitatud taotlus tagastatakse taotlejale seda läbi vaatamata.

(4) Taotleja on kohustatud:

- 1) esitama KIKi nõudmisel taotleja ja taotluse kohta lisateavet etteantud vormis ja tähtajaks;
- 2) võimaldama kontrollida taotluse ja taotleja vastavust nõuetele ning esitatud andmete vastavust tegelikkusele;
- 3) viivitamata teatama kirjalikult KIKile taotluses esitatud andmete muutumisest või ilmnenu asjaoludest, mis võivad olla olulised taotluse rahuldamise otsustamisel;
- 4) täitma teisi õigusaktides sätestatud kohustusi ja esitama KIKile teavet, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist.

§ 12. Taotlejale esitatavad nõuded

(1) Toetust võib taotleda:

- 1) Eesti Vabariigis registreeritud juriidiline isik;
- 2) valitsusasutus või selle hallatav asutus;
- 3) kohaliku omavalitsuse asutus või selle hallatav asutus.

(2) Taotlejale esitatavad nõuded:

- 1) registreeritud Eesti e-äriregistris;
- 2) taotleja ega tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei ole algatatud likvideerimis- ega pankrotimenetlust ega kuulutatud välja pankrotti;
- 3) peab puuduma Maksu- ja Tolliameti võlapäringust nähtuvalt avalikult kuvatav võlg;
- 4) ei ole varem sama kulu hüvitamiseks riigieelarvelistest või Euroopa Liidu või välisabi vahenditest toetust saanud;
- 5) varem riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest saadud toetus, mis on kuulunud tagasimaksmisele, on tagasi makstud tähtajaks ja nõutud summas;
- 6) on olemas projekti elluviimiseks vajalik oskusteave ja vahendid, sealhulgas omafinantseering;
- 7) on tegutsenud vähemalt ühe aasta;
- 8) taotleja majandustegevus ei ole lõppenud ega peatunud;
- 9) vähese tähtsusega abi jääk võimaldab toetust anda.

(3) Taotlejal või tema seaduslikul esindajal ei ole karistusseadustiku § 209, 210, 260¹, 372, 373, 379 või 384 alusel määratud kehtivat karistust.

§ 13. Taotlusele esitatavad nõuded

(1) Taotlusele esitatavad nõuded:

- 1) taotlusvormis on kõik kohalduvad lahtrid täidetud, taotlus ja selle lisad on omavahel kooskõlas;
- 2) projekti eesmärk on arusaadavalt põhjendatud;
- 3) projekti eesmärk ja tegevused on kooskõlas määruses esitatud tingimustega;
- 4) kavandatud tegevused on seotud rohetehnoloogia ettevõtluse arenguprogrammiga või õpilastele suunatud teadlikkuse suurendamise projektiga ja on kooskõlas ringmajanduse põhimõtetega;
- 5) kirjeldatud on taotlusega lahendatava probleemi taust ning välja on toodud probleemi lahenduseks tegevuskava;
- 6) taotletav toetussumma ei ole alla vähima võimaliku toetussumma ega ületa ette nähtud suurimat võimalikku toetussummat projekti kohta;

- 7) toetuse kasutamise ja tegevuste elluviimise ajakava on realselt elluviidav projekti abikõlblikkuse perioodil;
- 8) taotluses nimetatud projekti eelarve on põhjendatud, seotud otseselt projekti eesmärkide ja tegevustega ning vastab käesolevas määruses nõutavale toetuse ja omafinantseeringu määrale;
- 9) projekti tegevused on suunatud kliimamuutuste leevendamisesse või selle mõjudega kohanemisse nii, et neid saab OECD poolt välja töötatud RIO markerite põhjal selliselt määratleda;
- 10) kavandatud tegevused on teostatavad ja tegevuste eelarve on põhjendatud ning esitatud kululiikide kaupa;
- 11) loodud on pädev projektimeeskond ja projekti juhtimiskorraldus on asjakohane;
- 12) objektiivselt on hinnatud tegevuste elluviimise riske ning esitatud on asjakohased maandamismeetmed;
- 13) paragrahvi 5 lõike 1 punktis 1 nimetatud ettevõtluse arendamise projekti on kaasatud sarnase valdkonna asutusi ühendav organisatsioon, kes seisab nimetatud asutuste ühiste huvide edendamise eest, kui see ei ole toetuse taotleja;
- 14) projektile või üksikutele projektitegevustele samal ajal muudest riigieelarvelistest või Euroopa Liidu või välisvahenditest toetuse või omafinantseeringu katmise taotlemise korral on esitatud sellekohane teave;
- 15) kui toetus on vähese tähtsusega abi § 9 lõike 1 tähenduses, peab taotlus sisaldama loetelu nii taotleja varem saadud vähese tähtsusega abist sama majandusaasta kui ka sellele eelnenud kahe majandusaasta jooksul;
- 16) taotluse on allkirjastanud esindusõiguslik isik või on esitatud volitus allkirjastamiseks ja taotluse esitamiseks;
- 17) taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged.

(2) Taotlus peab sisaldama järgmisi dokumente:

- 1) omafinantseeringut kinnitavad ja tõendavad dokumendid;
- 2) projektimeeskonna liikmete, sealhulgas kaasatavate ekspertide nimekiri, nende tööülesanded ja oodatavad tulemused ning elulookirjeldused;
- 3) selliste teenuste, asjade, tööde või õiguste soetamiseks, mille eeldatav käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, kolm võrdlevat hinnapakumist koos lähteülesandega või turuhinna analüüs, millest on näha teenuse, asja, töö või õiguse eeldatav maksumus;
- 4) volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;
- 5) lõike 1 punktis 13 nimetatud projekti kaasatud osalise kinnituskiri probleemi olulisuse või kokkulepe projektis osalemise kohta.

(3) Lõikes 1 sätestatud nõuetele vastavat taotlust hinnatakse §-s 17 sätestatud eelistuskriteeriumite alusel.

(4) KIKil on õigus nõuda lisadokumente taotluse nõuetele vastavuse hindamiseks.

4. peatükk

Taotluse menetlemine

§ 14. Taotluse menetlemine

(1) Taotluse menetlemine KIKis koosneb järgmistest tegevustest:

- 1) taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontrollimine;
- 2) nõuetele vastava taotluse eelistushindamine;
- 3) taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemine.

(2) Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 90 kalendripäeva. KIK võib põhjendatud juhul pikendada taotluse menetlemise tähtaega.

(3) Taotluse menetlemise tähtaeg algab taotluste esitamise tähtpäevale järgnevast tööpäevast.

(4) KIK võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad lisaselgitust, täiendamist või lisainformatsiooni.

(5) Taotluse menetlusse võtmise eelduste kontrollija, taotluse nõuetele vastavuse kontrollija ja taotluse hindaja peab olema kompetentne ja taotleja suhtes erapooletu.

§ 15. Taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontroll

(1) KIK vaatab taotluse läbi 45 kalendripäeva jooksul alates taotluse menetlemise alguskuupäevast. Taotluse läbivaatamise käigus kontrollib KIK taotleja ja taotluse vastavust §-des 12 ja 13 sätestatud nõuetele.

(2) Kui KIK avastab taotluse läbivaatamisel puudusi, teavitab ta sellest viivitamata taotlejat ja annab puuduste kõrvaldamiseks tähtaja kuni kümme kalendripäeva. Taotluse menetlemise tähtaeg pikeneb puuduste kõrvaldamiseks kasutatud aja võrra.

(3) KIK võib küsida taotlejalt vajalikku lisateavet ning teha põhjendatud juhul taotlejale ettepaneku muuta toetuse summat või projekti tegevusi tingimusel, et saavutatakse projekti eesmärk ning toetussumma ei suurene. Küsimusele vastamiseks või taotluse muutmiseks antakse taotlejale aega kuni kümme kalendripäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise aeg.

(4) Taotleja ja taotlus tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui on täidetud §-des 12 ja 13 taotlejale ja taotlusele sätestatud nõuded.

(5) Taotleja või taotlus tunnistatakse nõuetele mittevastavaks, kui:

- 1) taotleja ei vasta §-s 12 või taotlus ei vasta §-s 13 esitatud tingimustele;
- 2) taotleja ei ole kõrvaldanud taotluses puudusi käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt määratud tähtaja jooksul;
- 3) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
- 4) taotleja ei võimalda kontrollida taotluse vastavust nõuetele;
- 5) taotleja vähese tähtsusega abi jääk ei võimalda toetuse andmist.

(5) Nõuetele mittevastavale taotlusele tehakse taotluse mitterahuldamise otsus §-s 19 sätestatu kohaselt.

(6) KIK edastab nõuetekohased taotlused eelistushindamiseks hindamiskomisjonile (edaspidi *komisjon*).

(7) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi hindab komisjon §-s 17 nimetatud eelistuskriteeriumite põhjal.

(8) Hindamise tulemusena koostatakse taotluste pingerida, mille alusel teeb KIK taotluse rahuldamise või mitterahuldamise otsuse.

§ 16. Taotluse hindamine

(1) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi hindab eelistuskriteeriumite alusel KIKi moodustatud komisjon. Komisjon teeb KIKile ettepaneku taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta.

(2) Taotluse hindamise juhendi, töökorra ja hindamislehe vormid koostab KIK.

(3) Eelistuskriteeriumite eest saadud hindepunktid liidetakse kokku ja moodustatakse pingerida, kus kõrgema hindepunktidega taotlus asetseb eespool.

(4) Taotlused rahuldatakse eelistuskriteeriumite hindamistulemuste alusel moodustatud projektide pingerea alusel kuni taotlusvoorus ette nähtud eelarve ammendumiseni.

(5) Hindamise tulemusena moodustatakse eraldi pingeread § 5 lõike 1 punktis 1 ja punktis 2 nimetatud tegevuste kohta.

(6) Võrdsete hindepunktide korral eelistatakse väiksema järjekorranumbriga eelistuskriteeriumi eest kõrgema hindepunkti saanud taotlust.

(7) Kui nõuetele vastavate taotlustega taotletud toetuste summa on väiksem kui § 8 lõikesg 1 nimetatud käskkirjaga kinnitatud eelarve, siis taotluste eelistushindamist ei tehta ja kõik nõuetele vastavad taotlused rahuldatakse.

§ 17. Taotluse eelistuskriteeriumid

(1) Paragrahvi 5 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuste toetamiseks esitatud taotlust hinnatakse järgmiste eelistuskriteeriumite põhjal:

Nr	Eelistuskriteerium	Selgitus	Punktid
1	Taotlus on seotud nimetatud valdkonnaga:	prioriteetne valdkond I	3
		prioriteetne valdkond II	2
		prioriteetne valdkond III	1
		muu valdkond	0
2	Taotlus on seotud järgmiste tehnoloogia valmidusastmetega	tehnoloogia valmidusaste 5–9	2
		tehnoloogia valmidusaste 1–4	1
3	Taotluses kirjeldatud tegevused on Rio markerite põhjal määratletavad kui:	kliimamuutuse leevendamise ja mõjudega kohanemise tegevused	3
		kliimamuutuse leevendamise tegevused	2
		kliimamuutuse mõjudega kohanemise tegevused	2
4	Projekt on seotud teadustegevusega	jah	1
		ei	0
5	Taotleja omafinantseeringu osakaal projekti kuludest on	vähemalt 50%	3
		30–49%	2
		10–29%	1

(2) Paragrahvi 5 lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevuste toetamiseks esitatud taotlust hinnatakse järgmiste eelistuskriteeriumite põhjal:

Nr	Eelistuskriteerium	Selgitus	Punktid
1	Taotluses toodud tegevuses kaasatakse õpilasi, kes õpivad:	5.–9. klassis	3
		10.–12. klassis	2
		1.–4. klassis	1
2	Taotluses kirjeldatud tegevus sisaldab:	teoreetiliste teadmiste edastamist ning õpilaste praktilisi tegevusi	4
		teoreetiliste teadmiste edastamist koos praktiliste näidetega, mida ei tee õpilased	2
		teoreetiliste teadmiste edastamist	1
3		üldhariduskooli elluviidava projektiga	3

	Taotluses kirjeldatud tegevus on seotud:	keskkonnahariduskeskuse või huvikooli projektiga	2
		muu projektiga	1
4	Taotluses kirjeldatud tegevused toimuvad väljaspool Tallinna ja Tartu linna	Jah	2
		Ei	1
5	Taotleja omafinantseeringu osakaal projekti kuludest on	vähemalt 16%	3
		11–15%	2
		5–10%	1

§ 18. Taotluse rahuldamine

(1) Otsuse taotluse rahuldamise kohta teeb KIK ja teavitab sellest taotlejat E-toetuse keskkonna vahendusel.

(2) Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhtudel ning tingimusel, et projekti eesmärki on võimalik saavutada ka taotluse osalise rahuldamise korral.

(3) Taotluse osaline rahuldamine on põhjendatud juhul, kui:

- 1) taotluse rahaline maht ületab taotlusvooru eelarve vaba jäägi või
- 2) kõik projekti tegevused ei ole põhjendatud, arvestades taotletud toetussummat, projekti tegevusi ja nendega saavutatavaid tulemusi.

(4) Taotluse osalisel rahuldamisel võib taotleja nõusolekul vähendada toetussummat, muuta projekti eelarvet, kestust ja toetatavaid tegevusi. Sellisel juhul teeb KIK taotluste hindamise käigus taotlejale ettepaneku muudatusteks ja taotleja peab esitama uue, korrigeeritud taotluse. Kui taotleja ei ole nimetatud muudatustega nõus, taotlust ei rahuldata.

(5) Kui taotlus on taotlusvooru tulemuste alusel rahuldatud, vormistab KIK toetuse taotluse rahuldamise otsuse. Taotluse rahuldamise otsuses täpsustatakse toetuse kasutamise reegleid.

(6) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) toetuse saaja nimi ja projekti nimetus;
- 2) toetuse saaja õigused ja kohustused;
- 3) projekti eesmärk või tulemus;
- 4) projekti eelarve, sealhulgas suurim võimalik toetussumma eurodes ja toetusmäär;
- 5) omafinantseeringu väikseim võimalik määr;
- 6) ettemakse saamise ja kasutamise tingimused;
- 7) toetuse väljamaksmise tingimused ja kord;
- 8) projekti abikõlblikkuse periood;
- 9) toetuse saaja aruandluskohustused;
- 10) kui asjakohane, siis asjaolu, et toetus on vähese tähtsusega abi § 8 lõike 1 tähenduses;
- 11) toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmisega seotud tingimused ja kord;
- 12) otsuse muutmise tingimused, mis on vajalikud projekti edukaks elluviimiseks ja järelevalve tegemiseks.

§ 19. Taotluste rahuldamata jätmise otsus

(1) Otsuse taotluse rahuldamata jätmise kohta teeb KIK ja teeb selle taotlejale teatavaks E-toetuse keskkonna vahendusel.

(2) KIK teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui taotleja või taotlus ei vasta käesoleva määruse nõuetele või taotlusekohane projekt ei mahu pärast eelistuskriteeriumite alusel hindamist ja pingerea koostamist projektide rahastamise eelarvesse.

- (3) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse vähemalt:
- 1) otsuse tegija;
  - 2) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
  - 3) toetuse taotleja andmed;
  - 4) otsuse tegemise õiguslikud ja faktilised alused;
  - 5) taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;
  - 6) otsuse vaidlustamise kord.

5. peatükk **Toetuse kasutamine**

§ 20. Toetuse kasutamisega seotud hangete tegemine

(1) Kui toetuse saaja on hankija riigihangete seaduse tähenduses, on ta kohustatud enne hanke väljakuulutamist esitama KIKile ülevaatamiseks riigihanke alusdokumentide eelnõud. KIKi esindaja tuleb riigihangete registris vastava hanke juurde lisada kui vaatleja.

(2) Kui toetuse saaja ei ole hankija riigihangete seaduse tähenduses, on ta kohustatud:

- 1) kasutama toetust kooskõlas riigihangete seaduse §-s 3 sätestatud põhimõtetega;
- 2) võtma toetuse saajast sõltumatutelt pakkujatelt kirjalikult vähemalt kolm hinnapakkumist juhul, kui toetuse saaja ostab projekti elluviimiseks teenuseid, asju või õigusi suuremas summas kui 5000 eurot käibemaksuta. Võrreldavad hinnapakkumised peavad olema esitatud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Kui kolme sõltumatut hinnapakkumist ei ole võimalik saada, tuleb KIKile esitada asjakohane põhjendus;
- 3) alates 30 000 euro suurusest ostust käibemaksuta välja kuulutama ja tegema hanke riigihangete registris kui toetuse saaja ostu.

§ 21. Toetuse maksmine ja väljamaksest keeldumine

(1) KIK teeb toetuse saajale toetuse makseid kooskõlas käesoleva määruse ja taotluse rahuldamise otsusega E-toetuse keskkonna kaudu.

(2) Toetus makstakse pärast maksetaotluse esitamist ja tasutud kuludokumentide alusel.

(3) Põhjendatud juhul tehakse taotlejale väljamaksed ettemaksetena. Ettemakseid maksab KIK välja etapiti maksetaotluse alusel:

- 1) esimene ettemakse on 10–30% toetusest;
- 2) järgmised ettemaksed, mille suurus on 10–30% toetusest, tehakse toetuse saajale, kui eelmise ettemakse kasutamine on tõendatud tasutud kuludokumentide alusel.

(4) Lõppmakse suurus on vähemalt 10% toetusest ja see makstakse toetuse saajale tasutud kuludokumentide alusel pärast seda, kui KIK on kinnitanud aruande. Kui toetus on makstud ettemaksetena, peab ettemaksete kasutamine olema lõppmakse taotlemise ajaks tõendatud tasutud kuludokumentide alusel.

(5) KIK keeldub toetuse või selle osa väljamaksmisest, kui aruannet ei kinnitata, eelmine ettemakse on tasutud kuludokumentide alusel tõendamata või kui toetuse saaja majanduslik olukord on selliselt halvenenud, et toetuse kasutamine või projekti elluviimine on ohustatud.

(6) Kui maksetaotluse menetlemise käigus ilmneb mõni § 27 lõikes 2 nimetatud asjaolu, siis peatatakse maksetaotluse menetlemine, kuni kulu abikõlblikkus on selge.

§ 22. Nõuded kuludokumentidele

(1) Koos maksetaotlusega, välja arvatud ettemakse korral, ja ettemakse kasutuse tõendamisel esitab toetuse saaja KIKile järgmised dokumendid tehtud abikõlblike kulude kohta:

- 1) ostu tegemist tõendavad dokumendid, kui need ei ole kättesaadavad riigihangete registrist;
- 2) kohustuste tekkimise aluseks olevad kuludokumendid, asja, teenuse või töö kohta väljastatud arvete koopiad, millele lisatakse asja, teenuse või töö üleandmist ja vastuvõtmist tõendavate dokumentide koopiad;
- 3) punktis 2 nimetatud arvete tasumist tõendavate dokumentide koopiad;
- 4) raamatupidamises projekti kulude kajastamist tõendav dokument;
- 5) projekti elluviimiseks sõlmitud lepingud või nende koopiad;
- 6) projektiga seoses koostatud dokumendid, kokkuvõtted ja muud materjalid.

(2) Kui lõike 1 punktis 1 nimetatud hange ei ole tehtud riigihangete registri kaudu, siis tuleb KIKile esitada vähemalt kolm hinnapakumist koos selle küsimiseks esitatud lähteülesandega § 20 lõike 2 järgi. Kui kolme sõltumatut hinnapakumist ei ole võimalik saada, esitatakse asjakohane põhjendus.

§ 23. Maksetaotluse ja aruande esitamine ning ettemakse kasutuse tõendamine

(1) Maksetaotlus, ettemaksetaotlus ja ettemakse kasutuse dokumendid esitatakse KIKile E-toetuse keskkonna kaudu pärast taotluse rahuldamise otsuse jõustumist. Järgmised ettemaksetaotlused esitatakse pärast eelneva ettemakse tõendamist tasutud kuludokumentide alusel.

(2) Maksetaotluste, ettemakse kasutuse tõendamise ja aruande menetlemise aeg on kuni 30 kalendripäeva nõuetele vastava dokumendi esitamisest arvates.

(3) KIK kontrollib maksetaotluse või ettemakse kasutuse tõendamise korral, kas:

- 1) toetuse saaja tegevus ja selle tulemus vastab taotlusele ja taotluse rahuldamise otsusele;
- 2) kuludokumendid vastavad nõuetele;
- 3) kuludokumentides esitatud andmed on kooskõlas taotluse rahuldamise otsusega;
- 4) kulud on abikõlblikud.

(4) Kui maksetaotluse, ettemakse kasutuse tõendamise ja aruande kontrollimisel ilmneb puudusi, määrab KIK puuduste kõrvaldamiseks tähtaja, mille võrra pikeneb maksetaotluse, ettemakse kasutuse tõendamise või aruande menetlemise aeg.

(5) Maksetaotlust ei rahuldata või ettemakse kasutust ei loeta tõendatuks, kui:

- 1) kulud ei ole abikõlblikud;
- 2) kuludokumentide kontrollimisel selgub, et kuludokumendid ei vasta käesoleva määrusega kehtestatud nõuetele;
- 3) kuludokumendid ei vasta projekti abikõlblikkuse perioodile, tegevustele või eesmärgile;
- 4) toetuse saaja ei ole projekti ellu viinud või teinud kulusid taotluse või taotluse rahuldamise otsuse kohaselt või toetuse saaja näidatud tegevuste toimumine ei ole tõendatud;
- 5) toetuse saaja ei ole taotlenud projekti muutmist, kuigi see on § 26 lõike 1 kohaselt nõutav;
- 6) toetuse saaja ei ole talle käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel määratud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.

(6) Toetuse saaja esitab KIKile projekti aruande koos viimase maksetaotlusega 30 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu E-toetuse keskkonna vahendusel ning nende menetlemise aeg on kuni 45 kalendripäeva nõuetele vastava aruande ja lõppmaksetaotluse esitamisest arvates.

(7) Aruanne hõlmab toetuse saaja tehtud kulusid ja andmeid projekti eesmärkide täitmise kohta, sealhulgas elluviidud tegevused, nende tulemused, põhjendused planeeritud ja tegelike tegevuste ja tulemuste erinevuse kohta.

(8) Projekt loetakse lõppenuks pärast seda, kui KIK on teinud lõppmakse.

§ 24. Toetuse saaja õigused ja kohustused

(1) Toetuse saajal on õigus:

- 1) pikendada projekti abikõlblikkuse perioodi kuni kahe kuu võrra, teavitades muudatusest enne KIKi;
- 2) esitada § 26 lõike 1 kohane avaldus projekti muutmiseks;
- 3) saada KIKilt teavet ja nõuandeid, mis on seotud käesolevas määruses nimetatud toetuse saaja kohustuste täitmisega.

(2) Toetuse saaja on kohustatud:

- 1) viima projekti ellu taotluses ja taotluse rahuldamise otsuses ette nähtud tähtaegadel ja tingimustel;
- 2) säilitama toetuse taotlemise ja projekti elluviimisega seotud dokumentatsiooni vähemalt kümme aastat pärast projekti lõppu;
- 3) sõlmima projekti elluviimiseks vajalikud lepingud teenuse osutaja, töö tegija või asjade tarnijaga kirjalikus vormis ning kohalduvat hankekorda järgides;
- 4) võimaldama KIKil teha ekspertiise ja järelevalvetoiminguid;
- 5) andma audiitori või järelevalvet tegeva isiku kasutusse kõik projekti elluviimisega seotud andmed ja dokumendid kolme tööpäeva jooksul arvates audiitori või järelevalvet tegeva isiku sellekohasest E-toetuse keskkonna kaudu esitatud nõudmisest;
- 6) tähistama elluviidava projektiga seotud infomaterjalid, üritused ja objektid sõnastusega „Toetas Eesti riik“ või „Financed by the Republic of Estonia“ ning lisama Keskkonnaministeeriumi ja KIKi logod, et näidata projekti kaasrahastajana Eesti riiki;
- 7) eristama oma raamatupidamisarvestuses projektiga seotud kulud muudest kuludest;
- 8) teavitama viivitamata KIKi kõigist toetuse saaja andmete muutmistest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja kohustuste täitmist või projekti tulemuste saavutamist, sealhulgas nime, aadressi ja seaduslike või volitatud esindajate muutumisest, toetuse saaja ümberkujundamisest, käibemaksukohuslaseks registreerimisest või käibemaksukohuslasena registrist kustutamisest, pankrotimenetluse alustamisest või likvideerija määramisest ning tegevuse lõpetamisest ka siis, kui nimetatud muudatused on registreeritud asjakohases registris või avalikustatud massiteabevahendite kaudu;
- 9) teavitama viivitamata KIKi projekti elluviimise kestel ilmnenuid asjaoludest, mille korral projekti jätkamine ei ole otstarbekas;
- 10) teavitama KIKi kirjalikult projekti muutmise vajadusest;
- 11) tagama, et soetatud põhivara oleks samal sihtotstarbel kasutusel, nagu on projektis kirjeldatud, vähemalt kolm aastat pärast projekti lõppu;
- 12) teavitama avalikkust saadud toetusest ja selle abil ellu viidud tegevustest;
- 13) esitama KIKile projektiga seotud informatsiooni E-toetuse keskkonna kaudu ning arvestama, et KIKi poolt E-toetuse keskkonna kaudu toetuse saajale edastatud dokumendid loetakse kätetoimetatuks;
- 14) kõik KIKile esitatavad dokumendid peavad olema eesti või inglise keeles;
- 15) täitma teisi asjakohastes õigusaktides sätestatud kohustusi.

§ 25. KIKi õigused ja kohustused

(1) KIKil on õigus:

- 1) teha või korraldada projekti kohta ekspertiise ja järelevalvetoiminguid;
- 2) kontrollida toetuse kasutamist;
- 3) kontrollida toetuse saaja tegevust taotluse rahuldamise otsusest tulenevate kohustuste täitmisel;
- 4) nõuda projekti kestuse, tegevuste, eesmärgi ja kulude kohta lisaandmeid ja -dokumente, mis tõendavad projekti nõuetekohast elluviimist ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;

- 5) peatada toetuse väljamaksmine rikkumise kõrvaldamiseni, kui toetuse saaja rikub käesolevas määruses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimusi;
- 6) vähendada väljamakstava toetuse suurust proportsionaalselt toetuse saaja omafinantseeringu vähenemisega;
- 7) nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist § 27 alusel;
- 8) teha muid õigusaktidega kehtestatud toiminguid.

(2) KIK on kohustatud:

- 1) avaldama asjakohased juhendmaterjalid oma veebilehel;
- 2) teavitama toetuse saajaid viivitamatult toetuse kasutamist reguleerivates dokumentides tehtud muudatustest;
- 3) teavitama taotlejat E-toetuse keskkonna kaudu taotluse rahuldamisest või rahuldamata jätmisest ning projekti muutmise otsusest;
- 4) teavitama toetuse saajat puudustest maksetaotluses või aruandes;
- 5) mitte avalikustama taotleja ja toetuse saaja kohta menetluse käigus saadud ärisaladusega seotud dokumente ega teavet;
- 6) kui toetus on vähese tähtsusega abi, kandma toetuse pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse kui vähese tähtsusega abi;
- 7) säilitama vähese tähtsusega abi andmisega seotud dokumente kümme aastat alates päevast, mil käesoleva määruse alusel anti viimast korda üksikabi.

§ 26. Projekti muutmise

(1) Taotluse rahuldamise otsust võib KIK muuta põhjendatud juhul ja toetuse saaja esitatud avalduse alusel vastava otsusega.

(2) Kui toetuse saaja soovib projekti abikõlblikkuse perioodi pikendada kuni kahe kuu võrra, esitatakse sellekohane teave koos põhjendusega E-toetuse keskkonna kaudu. Sel juhul taotluse rahuldamise otsust ei muudeta.

(3) Projekti toetussummat ei suurendata.

(4) Projekti muutmise avalduse põhjendatust hindab KIK 30 kalendripäeva jooksul avalduse saamisest arvates.

(5) Avaldust ei rahuldata juhul, kui soovitatav muudatus ei ole piisavalt põhjendatud või kui muudatus seab kahtluse alla projekti eesmärgi saavutamise.

(6) Kui avalduse hindamiseks on toetuse saajal vaja esitada lisaandmeid või KIKil tellida ekspertiisi, pikendatakse avalduse menetlemise aega lisadokumentide esitamiseks või ekspertiisiks vajaliku aja võrra.

(7) Projekti muutmise avalduse rahuldamise korral tehakse taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsus.

§ 27. Toetuse tagasinõudmine

(1) Kui toetuse saaja ei täida käesolevast määrusest ja taotluse rahuldamise otsusest tulenevaid kohustusi, on KIKil õigus toetus osaliselt või täielikult tagasi nõuda atmosfääriõhu kaitse seaduse §-s 182¹ sätestatud korras.

(2) KIK võib muuta taotluse rahuldamise otsust ja teha toetuse osaliselt või täielikult tagasinõudmise otsuse sõltuvalt rikkumise raskusest, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;

- 2) toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust;
- 3) toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsuses või õigusaktides sätestatud või ei kasuta toetust ette nähtud tingimustel;
- 4) ilmneb, et projekti eesmärgi saavutamine ei ole võimalik või projekti tegevuste tähtaegu ei ole järgitud;
- 5) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmise kohta ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ette nähtud tingimustel võimalik jätkata;
- 6) toetuse saaja esitab avalduse toetusest loobumise kohta;
- 7) toetuse saaja on rikkunud riigihangete seadust ja sellega võis kaasneda mõju hankelepingu maksumusele;
- 8) taotlemisel või projekti elluviimisel on teadlikult esitatud ebaõiget või mittetäielikku teavet või teave on jäetud teadlikult esitamata.

(3) Lõike 2 punktis 7 nimetatud juhul nõutakse toetust tagasi 2, 5, 10 või 25% rikkumisega hõlmatud lepingu maksumuse toetuse osast olenevalt rikkumise raskusest ja võimalikust mõjust lepingu maksumusele.

(4) Kui toetuse saaja ei avalda riigihangete registris hanketeadet, kui see on nõutud, või hanke tegemisel ilmnes huvide konflikt, siis sõlmitud hankelepingu alusel kulusid toetusest ei hüvitata või nõutakse tagasi.

(5) Toetuse tagasinõudmise korral tunnistatakse vastavas ulatuses taotluse rahuldamise otsus kehtetuks. Toetuse kogu ulatuses tagasinõudmise korral taotluse rahuldamise otsus tühistatakse.

(6) Kui projekti käigus ilmneb, et projekti ei ole võimalik ellu viia, tunnistatakse taotluse rahuldamise otsus kehtetuks ja nõutakse kogu väljamakstud toetus tagasi. Kui projekti eesmärk on saavutatud osaliselt, nõutakse toetus tagasi proportsionaalselt.

(7) Kui toetuse saaja on projekti lõpuks teinud abikõlblikke kulusid väiksemas mahu, kui on ettemaksena saadud toetus, peab toetuse saaja maksma kasutamata jäänud toetussumma KIKile tagasi. Enammakstud toetus nõutakse tagasi, kui seda vabatahtlikult ei tagastata.

(8) Tagastamisele kuuluv toetus tuleb tagasi maksta 60 päeva jooksul sellekohase nõude saamisest E-toetuse keskkonna vahendusel, vastasel korral antakse toetuse tagasinõudmise otsus sundtäitmisele. Tähtajaks tagastamata summale kohaldatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 182¹ lõikes 4 sätestatud viivist.

(9) KIKil on õigus toetus tagasi nõuda kümne aasta jooksul taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Rene Kokk
Minister

(allkirjastatud digitaalselt)

Meelis Münt
Kantsler